Gemeente Rotterdam

Onderwerp: Gedwongen overgeleverd aan de markt

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuille: Werk & inkomen, Armoedebestrijding & Schulden
Portefeuillehouder: Miriam Harika

Van: J.A.M.L. Hoffs
Telefoonnummer gemeente: 14 010

Uw kenmerk: 26bb008380
Ons kenmerk: M2610-98 26bb009804

Datum: B&W 10 november 2026

Aan de gemeenteraad

Op 1 oktober 2026 stelde S. Reitema (PRO) ons schriftelijke vragen over 'Gedwongen overgeleverd aan de markt' (26bb008380).

Inleidend wordt gesteld:
'De NVVK berichtte onlangs over een uitspraak waarbij een rechter ambtshalve beschermingsbewind heeft ingesteld, terwijl de gemeente tijdelijk schuldenbewind had aangevraagd.[1] Een verstrekkende maatregel die een leven compleet op zijn kop zet, aangezien iemands zeggenschap over diens financiële leven in de handen komt van een bewindvoerder.

Beschermingsbewind moet geen structurele oplossing worden voor problemen die met goede schuldhulpverlening kunnen worden aangepakt. Voor PRO staat voorop dat mensen met schulden zo snel mogelijk perspectief moeten krijgen en waar mogelijk zelf regie over hun leven en financiën moeten terugkrijgen. De Rechtbank van Limburg oordeelde op 14 maart 2025 dat bewind een grote inbreuk kan vormen op het privéleven en dat het van belang is om die inbreuk zo beperkt mogelijk te houden, zowel in tijdsduur als autonomie.[2] Hier verwezen wij in ons initiatiefvoorstel 'Mensen boven Markt' ook al naar.[3]

We zijn daarom kritisch op de schuldenindustrie waarin financiële problemen kunnen leiden tot steeds meer trajecten en minder autonomie. Herhaaldelijk hebben wij ons uitgesproken tegen de risico's van deze sector en over de manier waarop kwetsbare Rotterdammers klem kunnen komen te zitten in systemen die bedoeld zijn om hen te helpen.

Ook de juridische vormgeving van bewind is relevant. Bewind wegens problematische schulden is tijdelijk, terwijl bewind op grond van een lichamelijke of geestelijke toestand

[1] Bijzonder: rechter legt ambtshalve toestandenbewind op – NVVK
[2] ECLI:NL:RBLIM:2025:2678, Rechtbank Limburg, NL:TZ:0000294859:B001
[3] https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/d118f92d-27e7-43d3-b26f-75f529535358?documentId=b99abd9d-8e79-44b6-8285-5138fb26b6b7

voor onbepaalde tijd kan worden ingesteld. Daarmee is het van groot belang dat steeds wordt gekeken welke vorm van ondersteuning daadwerkelijk nodig is, hoe iemand weer zoveel mogelijk zelf de regie kan voeren en of zo'n ingrijpende maatregel nog noodzakelijk is.'

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:
Is het college bekend met de door NVVK beschreven uitspraak?

Antwoord:
Ja, het college is bekend met de uitspraak.

Vraag 2:
In hoeveel gevallen wordt beschermingsbewind in Rotterdam ingezet als onderdeel van een schuldhulpverleningstraject?

Antwoord:
In 2024 is het 224 keer voorgekomen dat een Rotterdammer die door Geldplein geholpen werd (onder andere voor een schuldhulpverleningstraject), doorverwezen is naar bewindvoering. In 2025 is dit 193 keer voorgekomen. In 2024 zijn er totaal 2.264 schuldregelingen gestart, in 2025 waren er dit 2.089. Dit betekent dat er in circa 10% van de gevallen bewindvoering is geadviseerd in de afgelopen 2 jaar. Bewind wordt aangevraagd bij de rechter. De Rechtbank beoordeelt de aanvraag en spreekt, indien noodzakelijk geacht, het bewind uit. Indien de rechter bewind heeft uitgesproken oefent hij ook toezicht uit op de werkzaamheden van de bewindvoerder.

Vraag 3:
Kan het college aangeven welke gevolgen het heeft voor de gemeentelijke schuldhulpverlening wanneer een tijdelijk schuldenbewind door de rechter wordt vervangen door toestand bewind voor onbepaalde tijd?

Antwoord:
Er zijn geen gevolgen voor de gemeentelijke schuldhulpverlening wanneer de grondslag voor bewindvoering tussentijds wordt gewijzigd.

Vraag 4:
Hoe voorkomt het college dat beschermingsbewind een automatisme wordt voor Rotterdammers met problematische schulden?

Antwoord:
Bewindvoering is een ingrijpend instrument en nooit een automatisch middel waar we een beroep op doen. Het college snapt dat bewindvoering heeft ingrijpende gevolgen voor de financiële vrijheid van Rotterdammers. Daarom wordt er gedegen onderzoek gedaan en bekeken of andere vormen van ondersteuning beter passend zijn (bijvoorbeeld budgetbeheer). Bij het geven van het advies wordt er naast de hoogte van de schulden ook gekeken naar oorzaak en wordt meegenomen welke (financiële) vaardigheden een Rotterdammer heeft. Elk bewind wordt uitgesproken door de rechtbank. Zij controleren of bewindvoering het meest passende middel is voor de situatie van de Rotterdammer en kijken ook of lichtere vormen van hulpverlening niet volstaan.

Vraag 5:
Deelt het college onze opvatting dat het oplossen van schulden het uitgangspunt moet zijn, niet enkel het beheren van de schulden?

Antwoord:
Ja, het college deelt deze opvatting. Zie ook het antwoord bij vraag 2.

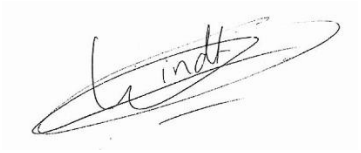
Vraag 6:
Hoe wordt voorkomen dat een tijdelijke oplossing voor problematische schulden verandert in een structurele afhankelijkheid van een bewindvoerder met winstoogmerk?

Antwoord:
Het college erkent dat bewindvoering de financiële vrijheid van Rotterdammers inperkt. Het wordt gezien als laatste mogelijkheid om Rotterdammers te ondersteunen. Alle bewindvoerders staan onder toezicht van de rechtbank, die toeziet op de werkzaamheden van de bewindvoerder en de uitvoering van het bewind. Er is geen sprake van een structurele afhankelijkheid, omdat bij een schuldenbewind de grondslag vervalt zodra de schulden opgelost zijn.

De gemeente Rotterdam heeft een convenant gesloten met vrijwel alle bewindvoerders die werkzaam zijn in onze stad. Hiermee committeren zij zich aan het optimaal ondersteunen van Rotterdammers met geldzorgen zodat zij een schuldenvrije en financieel zelfstandige toekomst tegemoet gaan. Het belang van de Rotterdammer staat ten allen tijde voorop. Daarnaast heeft gemeente Rotterdam periodiek overleg met Rechtbank Rotterdam.

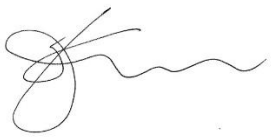
Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

C.M. van der Windt

De burgemeester,

C.J. Schouten